

ПУБЛІЧНИЙ ЗВІТ

**керівника Державної інспекції енергетичного нагляду України
про підсумки діяльності у 2024 році**

ЗМІСТ

I. Результати роботи

Організація та здійснення державного енергетичного нагляду (контролю) у галузі електроенергетики

Організація та здійснення державного енергетичного нагляду (контролю) у сфері теплопостачання

Організація та здійснення державного енергетичного нагляду (контролю) на ринку природного газу

Нормативно-правове регулювання

II. Використання коштів Державного бюджету України

III. Організаційна інформація

Запобігання корупції

Внутрішній аудит

Кадрові питання

Організаційні заходи та комунікація

Міжнародна співпраця

Претензійно-позовна робота

Документообіг, звернення громадян та доступ до публічної інформації

Адміністративно-господарські заходи

Заходи забезпечення інформаційної безпеки

Заходи з питань охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту

IV. Перспективні плани

I. Результати роботи

Державна інспекція енергетичного нагляду України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра енергетики України та який реалізує державну політику у сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу.

Місія – забезпечення ефективного та безпечного функціонування енергетичного сектору країни шляхом здійснення державного енергетичного нагляду (контролю), моніторингу безпеки постачання електричної енергії та природного газу, контролю за дотриманням вимог законодавства у сфері енергетики.

Це, зокрема, передбачає забезпечення якості, безперервності та безпеки енергопостачання всім категоріям споживачів та стимулювання розвитку енергетичного сектору економіки України.

Основні напрями діяльності Держенергонагляду:

- створення умов для ефективного функціонування та розвитку енерговиробництва та енергопостачання для всіх секторів економіки та життєдіяльності суспільства, в тому числі задля забезпечення життєво необхідних гуманітарних, військових або інших потреб, що виникли під час дії воєнного стану в Україні;

- нагляд (контроль) та моніторинги за дотриманням вимог законодавства у галузі енергетики для забезпечення ефективного та безпечного функціонування енергетичного сектору;

- сприяння оптимізації енергетичних процесів;

- створення умов для запобігання аваріям та нещасним випадкам у сфері енергетики, а також захист прав споживачів енергії та дотримання стандартів в енергетичній сфері.

Пріоритети Держенергонагляду:

- сприяння енергетичній незалежності та енергетичній безпеці;

- посилення стійкості та розвитку об'єднаної енергетичної системи України;

- забезпечення надійного та безпечного постачання електричної та теплової енергії, природного газу споживачам.

Держенергонагляд у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства.

Держенергонагляд дотримується принципів:

- служіння народу України;

- верховенства права;

- забезпечення прав і свобод людини й громадянина;

- безперервності;

- законності;

- забезпечення єдності державної політики, відкритості та прозорості, відповідальності;

- інноваційності;
- незворотності європейського та євроатлантичного курсу.

Планом роботи на 2024 рік Держенергонагляду передбачено виконання 113 завдань, з них 38 завдань стосувалися державного нагляду (контролю) у галузі електроенергетики і 21 завдання – у сфері теплопостачання, націлених на забезпечення сталого енергопостачання всім споживачам. Решта завдань, визначених вказаним планом, передбачали забезпечення прозорості та підзвітності діяльності державного органу, посилення його інституційної спроможності, ефективного управління, а також на подолання викликів, що постали перед Держенергонаглядом протягом його діяльності у 2024 році.

Плани діяльності Держенергонагляду ризикоорієнтовані з урахуванням загальнодержавних завдань щодо забезпечення максимального міжнародного європейського інтеграційного курсу в енергетичній сфері.

Забезпечено належне виконання завдань, визначених Планом роботи на 2024 рік Держенергонагляду.

Деякі заходи Плану у зв'язку повномасштабним військовим вторгненням росії в Україну виконано частково або призупинено на період дії правового режиму воєнного стану, відповідно до вимог законодавства.

Відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (із змінами), постанови Кабінету Міністрів України від 13.03.2022 № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) в умовах воєнного стану» у 2024 році проведення заходів державного нагляду (контролю) було обмежено.

Відтак виконання основних завдань Держенергонаглядом стало дещо складнішим, однак державний орган продовжив працювати в штатному режимі для забезпечення потреб держави та суспільства.

Енергетичний сектор, до якого входять атомні, теплові, гідравлічні і гідроакумуючі електростанції, теплоелектроцентралі, а також електростанції з відновлюваних джерел енергії (вітрові, сонячні та інші), магістральні електричні мережі НЕК «Укренерго» та розподільні електромережі операторів систем розподілу, упродовж 2024 року продовжував бути однією з головних цілей військової агресії російської федерації. Енергосистема України зазнала серйозних руйнувань.

Попри ситуацію, що склалася, вдалося підготуватися до осінньо-зимового періоду 2024-2025 років. Однак, є усвідомлення того, що він буде найскладнішим за останні роки.

Держенергонагляд продовжував свою діяльність, і з професійною компетентністю прийнято нові виклики та затверджено нестандартні, але дієві рішення для забезпечення сталого та надійного енергопостачання нашої країни.

Від початку російсько-української війни представники Держенергонагляду беруть активну участь в оглядах пошкоджених об'єктів електричних мереж або їх складових.

Загалом протягом 2024 року взято участь в оглядах 3 413 пошкоджених об'єктів електричних мереж або їх складових у 20 операторів систем розподілу (далі – ОСР) та оформлено 3 367 дефектних актів.

Аналіз отриманих даних став важливим інструментом для органів виконавчої влади в розумінні стану справ у галузі енергетики. Він дозволив ухвалювати вчасні та необхідні рішення щодо подолання наслідків ворожої агресії, відновлення енергопостачання та нормального функціонування економіки України. Аналітичні дані, отримані в результаті цих заходів, стали основою для розроблення стратегій відновлення та підтримки електромереж, а також енергетичної інфраструктури країни.

У цьому напрямі проведено активну роботу в рамках засідань робочої групи з питань організації гуманітарної допомоги в енергетичній галузі, під час яких опрацьовувалися потреби ОСР та оператора системи передачі (далі – ОСП) в обладнанні, комплектуванні, запчастинах, матеріалах тощо, необхідних для відновлення енергетичної системи. Постійно відбувалася комунікація з донорами, міжнародними організаціями та іншими структурами щодо можливості надання такої допомоги.

Значна допомога енергетичному сектору надавалася та надається в межах Фонду підтримки енергетики України, створеного за спільної ініціативи Міністра енергетики України Германа Галуценка і Єврокомісара з питань енергетики Кадрі Сімсон. Фонд став ефективним інструментом для залучення грантових коштів від партнерів для закупівлі обладнання та дає можливість урядам, міжнародним фінансовим організаціям, а також приватним донорам надавати суттєву підтримку українському енергетичному сектору.

Попри виклики, Держенергонагляд демонструє високоефективний потенціал здійснення заходів державного енергетичного нагляду (контролю) в інтересах держави та продовжив виконання своїх повноважень, необхідних для забезпечення енергетичної безпеки України, надійного і безпечного постачання електричної та теплової енергії споживачам, ефективного функціонування систем теплопостачання, а також на ринку природного газу.

Організація та здійснення державного енергетичного нагляду (контролю) у галузі електроенергетики

Цілеспрямовані терористичні дії російської федерації призвели до значних руйнувань енергетичного сектору, зниження генерації та операційної безпеки ОЕС України, а також зумовили зменшення маневрених потужностей через перерозподіл відсоткового співвідношення її структури.

Загальні втрати становлять близько 9 ГВт потужності, і через значний дефіцит генерації вимушеним кроком було застосування заходів обмеження електропостачання споживачів. Активно здійснюються ремонтні роботи на всіх об'єктах, які підлягають відновленню.

*Організація та здійснення державного енергетичного нагляду (контролю)
за експлуатацією електричних станцій та мереж*

Міністерством енергетики України затверджено необхідну потужність обладнання теплових електростанцій енергогенеруючих компаній для навантаження під час осінньо-зимового періоду 2024-2025 рр. (далі - ОЗП). Проте, за попереднім аналізом, очікуваний результат наявної теплової генерації становив лише 10 відсотків.

Враховуючи це, а також досвід підготовки до попереднього ОЗП, пріоритет для Держенергонагляду – здійснення заходів контролю щодо завершення планових та відновлювальних ремонтів обладнання електростанцій та підстанцій ОСП.

Зокрема, на виконання відповідних доручень Міністерства енергетики України, Держенергонаглядом щотижнево (з виїздом на місця) здійснювалися моніторинги (усього 4 835) щодо:

- стану виконання планових ремонтних та аварійно-відновлювальних робіт обладнання підстанцій оператора системи передачі НЕК «Укренерго» (за період з травня по грудень 2024 року здійснено 302 моніторинги);

- стану виконання планових ремонтних і аварійно-відновлювальних робіт обладнання електростанцій суб'єктів електроенергетики (за період з травня по грудень 2024 року здійснено 120 моніторингів);

- виконання робіт з відновлення та фізичного захисту підстанцій на об'єктах оператора системи передачі НЕК «Укренерго» (здійснено 4 128 моніторингів на 86 підстанціях);

- виконання робіт з відновлення та фізичного захисту об'єктів генерації на атомних, теплових та гідроелектростанціях (за період з січня по квітень 2024 року здійснено 285 моніторингів).

Здійснювалася робота з реалізації державного нагляду (контролю) у галузі електроенергетики, зокрема стосовно дотримання ОСП та виробниками електричної енергії вимог законодавства у галузі електроенергетики.

Враховуючи заборону проведення планових заходів державного нагляду (контролю) у зв'язку із введення воєнного стану в Україні, Держенергонаглядом проведено низку позапланових перевірок.

Зокрема, проведено 7 позапланових заходів державного нагляду (контролю) щодо виробників електричної енергії та ОСП, з яких:

- 2 заходи стосувалися перевірки виконання виробниками електричної енергії приписів щодо усунення порушень вимог законодавства в галузі електроенергетики, виданих за результатами проведення попередніх заходів. Результати заходів показали, що електроенергетичні підприємства виконали раніше видані приписи (загальна кількість порушень – 28) за всіма пунктами;

- 4 заходи стосувалися перевірки виконання графіків ремонтів і модернізації (реконструкції) обладнання виробників електричної енергії та аналізу причин виникнення аварійних ситуацій, які призвели до аварійного відключення енергоблоків. У ході перевірок виявлено, що аварійно-відновлювальні роботи на обладнанні електростанцій не виконувалися в повному обсязі, а на деяких об'єктах не виконувалися взагалі. Слід зазначити, що їх невиконання в

установлені терміни пов'язане з суттєвим пошкодженням основного обладнання виробників електричної енергії, спричиненим масованими ракетними обстрілами рф енергетичної системи України та проведенням аварійних ремонтів. За результатами позапланових перевірок складено 4 акти та видано 4 приписи із заходами щодо усунення виявлених порушень (67 порушень). За звітною інформацією наданою суб'єктами електроенергетики станом на 31 грудня 2024 року 48 порушень усунуто.

- 1 захід стосувався перевірки стану забезпечення належного технічного стану та організації експлуатації елементів обладнання системної протиаварійної автоматики та релейного захисту, встановлених на трансформаторних підстанціях ОСП. За результатами перевірки виявлено 229 порушень.

Крім того, Держенергонаглядом підготовлено низку листів до Міненерго з проханням надати дозвіл на проведення позапланових заходів, а саме з метою:

упередження виникнення аварійних ситуацій на об'єктах ОСП та забезпечення надійного функціонування об'єднаної енергетичної системи України (далі – ОЕС України);

забезпечення надійної та ефективної роботи обладнання електростанцій і теплових мереж під час ОЗП, упередження виникнення аварійних ситуацій, уникнення негативного впливу на права, законні інтереси, життя і здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та безпеки держави;

перевірки виконання графіків ремонтів і модернізації (реконструкції) обладнання виробників електричної енергії, що у своєму складі мають атомні електростанції (крім ядерної частини атомних електричних станцій), теплові електричні станції, теплові електроцентралі, гідроелектростанції та гідроакumuлюючі електростанції.

В умовах зв'язку повномасштабним військовим вторгненням росії в Україну зберігається висока ймовірність продовження обстрілів енергетичних об'єктів, що впливає на можливість виконання пунктів приписів, адже настання та наслідки таких обставин неможливо передбачити заздалегідь.

Тому з метою удосконалення процедури організації проведення заходів державного нагляду (контролю) Держенергонаглядом у межах компетенції підготовлено та надано пропозиції до проекту Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю)» (реєстр. № 5837 від 05.08.2021), поданого Кабінетом Міністрів України та прийнятого 08.10.2024 за основу, щодо проведення перевірки виконання суб'єктом господарювання припису за наявності форс-мажорних обставин.

Посадовими особами Держенергонагляду збиралася, оброблялася та аналізувалася інформація про стан об'єктів електроенергетики. Надалі ця інформація з метою вжиття своєчасних управлінських рішень надавалася до Міненерго, а саме:

- звіти про стан основного обладнання ТЕЦ, ТЕС, ГЕС, ГАЕС, АЕС та виконання ремонту в 2024 році, складені за письмовою інформацією, наданою електростанціями енергогенеруючих компаній та теплоелектроцентралями;
- інформаційно-аналітичні матеріали і висновки стосовно стану виконання графіків аварійно-відновлювальних робіт, виявлених ризиків затримки виконання аварійно-відновлювальних робіт, а також обґрунтованості пропозицій

щодо коригування графіків у разі їх надходження від енергогенеруючих компаній (двічі на місяць);

- щотижнева оперативна інформація щодо пошкоджених та відновлених об'єктів критичної енергетичної інфраструктури (енергогенеруючі компанії та теплоелектроцентралі, ОСП), отримана від суб'єктів господарювання паливно-енергетичного комплексу;

- щотижнева інформація щодо орієнтовної суми збитків, завданих суб'єктам господарювання всіх форм власності у галузі електроенергетики, сфері теплопостачання, а також суб'єктів ринку природного газу внаслідок агресії з боку російської федерації.

З метою належної підготовки об'єктів генерації та ОСП до роботи ОЗП Держенергонаглядом здійснювався моніторинг організації такої підготовки. Упродовж березня-травня 2024 року розглянуто та надано пропозиції до 46 проєктів планів заходів з підготовки до роботи в ОЗП виробників електричної енергії та ОСП.

Аналізуючи проходження попереднього осінньо-зимового періоду, основні пропозиції стосувалися заходів:

- з вибухової та пожежної безпеки оливного і кабельного господарств, силових трансформаторів, реакторів, паливного господарства, газомасляних систем турбоустановок, генераторів, синхронних компенсаторів та іншого устаткування;

- з підготовки резервних джерел електричної та теплової енергії власних потреб до ОЗП;

- з виконання графіків технічного обслуговування та випробувань пристроїв релейного захисту і протиаварійної автоматики, систем зв'язку та засобів диспетчерсько-технологічного управління;

- щодо укомплектування робочих місць підготовленим в установленому в галузі електроенергетики порядку персоналом;

- передбачених нормативно-правовими актами відповідних центральних органів виконавчої влади, що стосуються питань підвищення надійності роботи електричних станцій і мереж, актами розслідування технологічних порушень і розпорядчими документами щодо усунення недоліків, які впливають на надійність роботи та безпеку постачання електричної енергії споживачам в ОЗП, у тому числі приведення схем роботи підстанцій (далі – ПС) до їх нормального режиму роботи, з терміном виконання до 01.11.2024.

За результатами роботи 36 комісій з перевірки готовності енергопідприємств до роботи в ОЗП, до складу яких входили представники Держенергонагляду, підготовлено відповідні акти.

На постійній основі здійснювалося інформування Міненерго щодо стану підготовки підприємств паливно-енергетичного комплексу до роботи в ОЗП.

Щомісяця проводився аналіз та формувалися інформаційні довідки щодо стану аварійності в системі передачі та в системі розподілу електричної енергії за результатами розслідування, у тому числі на підставі аналізу причин та передумов виникнення технологічних порушень на обладнанні електричних мереж ОЕС України.

За результатами зведених даних зафіксовано понад 700 технологічних порушень.

Представники Держенергонагляду взяли участь у роботі 371 комісії з розслідування причин і наслідків технологічних порушень, які сталися на об'єктах електроенергетики і в ОЕС України зі складанням відповідних актів розслідування та розробленням організаційно-технічних протиаварійних заходів, з подальшим контролем за їх виконанням.

Держенергонаглядом також контролювався стан підготовки та готовності електричних станцій, електричних і теплових установок та мереж до роботи в періоди (сезони) особливих погодних умов (грозивий період (сезон), періоди високих та низьких температур, льодоходу, повені та паводку). Представники Держенергонагляду взяли участь у роботі:

- 11 комісій з перевірки готовності об'єктів електроенергетики до роботи в період льодоходу, весняної повені та паводку;
- 6 комісій з перевірки готовності об'єктів електроенергетики до роботи в умовах високих температур та в грозивий період.

Фахівці Держенергонагляду:

- включені до складу 1 комісії з перевірки знань щодо технічної експлуатації об'єктів електроенергетики;
- включені до складу 10 галузевих комісій з централізованого обстеження гідротехнічних споруд на запрошення ПрАТ «ЛьвівОРГРЕС»;
- взяли участь у 11 планових перевірках НКРЕКП щодо суб'єктів господарювання, які провадять господарську діяльність з виробництва та передачі електричної енергії.

З метою підвищення надійності роботи об'єднаної енергетичної системи України під час проходження ОЗП Держенергонагляд забезпечив участь представників, як спостерігачів, у проведенні галузевого протиаварійного тренування на тему «Дії оперативного персоналу оператора системи передачі, виробників та операторів системи розподілу, спрямовані на запобігання системної аварії в ОЕС України, при аварійному знеструмленні ліній електропередачі та генеруючого обладнання атомних і теплових електростанцій в умовах ракетно-дронної атаки з боку країни агресора на енергетичні об'єкти ОЕС України та гостродефіцитного балансу потужності і імпорту електричної енергії з ENTSO-E під час проходження осінньо-зимового періоду 2024/2025 року». Загалом посадові особи Держенергонагляду були задіяні у проведенні галузевого тренування 3 виробників електричної енергії та 6 регіональних диспетчерських центрів ОСП.

Також представники Держенергонагляду взяли участь у вибірковій перевірці працездатності та введення в роботу засобів системної протиаварійної автоматики, встановленої на 25 об'єктах виробників електричної енергії та підстанціях ОСП.

За результатами моніторингу виявлено, що більшість пристроїв системної протиаварійної автоматики приведено до працездатного стану та відповідають вимогам нормативно-технічних документів. Також надано рекомендації щодо усунення виявлених зауважень до початку ОЗП.

Держенергонагляд у межах повноважень брав активну участь у роботі комісій та робочих груп Міненерго. Забезпечено участь представників Держенергонагляду у засіданнях:

- робочої групи з питань організації гуманітарної допомоги в енергетичній галузі, які проводилися щотижнево протягом року;
- робочої групи з ідентифікації та категоризації об'єктів критичної інфраструктури паливно-енергетичного сектору;
- робочої групи з питань реалізації проєктів плаваючих електричних станцій в Україні;
- постійно діючої Комісії з розгляду, затвердження та коригування планових річних та перспективних графіків ремонтів і модернізації (реконструкції) обладнання електростанцій енергогенеруючих компаній та теплоцентралей;
- комісії з розгляду питань розроблення (або перегляду) нормативних енергетичних характеристик устаткування, узгодження і затвердження норм питомих витрат паливно-енергетичних ресурсів.

Крім того, посадові особи Держенергонагляду взяли участь:

- у засіданні науково-технічної ради Міненерго;
- у нараді щодо розгляду критеріїв (умов) настання надзвичайної ситуації в ОЕС України, які в подальшому планується визначити в Кодексі системи передачі, за запрошенням НКРЕКП;
- у нараді щодо обговорення питання передачі ВРП-110/330/750 кВ з балансу ДСП «Чорнобильська АЕС» на баланс НЕК Укренерго»;
- у нараді щодо підготовки КП БМР «Білоцерківтепломережа» до роботи в комбінованому циклі під час проходження ОЗП за запрошенням Міненерго.

Організація та здійснення державного енергетичного нагляду (контролю) щодо операторів систем розподілу

Внаслідок ворожих ракетно-дронових атак на енергетичні об'єкти вимушеним і обов'язковим заходом для балансування об'єднаної енергетичної системи України стало застосування графіків погодинних відключень електроенергії, що спричинило різке збільшення звернень до Держенергонагляду з боку споживачів. Переважна більшість цих звернень стосувалася тривалого припинення електропостачання, а також недотримання ОСР черговості та послідовності обмеження електропостачання під час застосування графіків відключень електроенергії.

З огляду на це у липні-серпні 2024 року Держенергонагляд провів 19 позапланових заходів державного нагляду (контролю) щодо застосування ОСР графіків погодинних відключень та справедливого розподілу електроенергії в областях.

З метою забезпечення справедливої і рівномірної черговості розподілу використання доступної потужності та електроенергії між споживачами надавалися пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правових актів.

Зокрема, почали діяти оновлені графіки погодинних відключень згідно із внесеними змінами до Інструкції про складання і застосування графіків

погодинного відключення електроенергії, затвердженої наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15.10.2015 № 654, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 28.01.2016 за № 153/28283 (у редакції наказу Міністерства енергетики України від 27.11.2024 № 439), далі – Інструкція № 654, з метою забезпечення справедливої і рівномірної черговості розподілу використання доступної потужності та електроенергії між споживачами.

Відповідно, ОСР зобов'язані адаптувати свої графіки відповідно до вимог Інструкції № 654, що в свою чергу забезпечить гнучкіший та справедливіший розподіл електроенергії між усіма регіонами.

Запроваджено також заходи щодо обмеження споживачів, приєднаних до мереж, через які здійснюється електропостачання об'єктів споживачів, що є критично важливими для життєзабезпечення населення, воєнної, продовольчої, економічної та/або енергетичної безпеки країни.

Для забезпечення справедливого та рівномірного розподілу електроенергії побутовим споживачам Держенергонагляд у грудні 2024 року здійснив 6 вибіркових позапланових заходів державного нагляду (контролю) дотримання ОСР графіків погодинних відключень, щодо яких надійшло найбільше звернень.

У цілому Держенергонаглядом за результатами позапланових заходів державного нагляду (контролю) щодо дотримання ОСР вимог норм і правил у галузі електроенергетики виявлено 343 порушення вимог нормативно-правових актів, на усунення яких видано 25 приписів.

За результатом позапланових заходів ОСР:

- розроблено додаткові черги у графіках погодинних відключень (далі – ГПВ);
- забезпечено справедливу і рівномірну черговість розподілу доступної електричної потужності споживачам, які заведені в ГПВ;
- запроваджено заходи щодо обмеження споживачів, приєднаних до мереж, через які здійснюється електропостачання об'єктів споживачів, що є критично важливими для життєзабезпечення населення, воєнної, продовольчої, економічної та/або енергетичної безпеки країни.

Усі виявлені порушення ОСР усунуто у встановлені приписами терміни.

За результатом 19 перевірок виконання ОСР розпорядчих документів щодо усунення порушень вимог чинних норм і правил у галузі електроенергетики, виданими за результатами проведених позапланових заходів державного нагляду (контролю) видано одне розпорядження ОСР про накладення штрафу в сумі 85 тис. гривень.

Інспекторами Держенергонагляду здійснено низку моніторингів. Зокрема, у 26 ОСР проведено моніторинг щодо повноти та якості виконання у I, II та III кварталах 2024 року робіт з розчищення трас повітряних ліній електропередачі (далі – ПЛ) 0,4-110 (150) кВ згідно із затвердженими планами-графіками на 2024 рік, а також відповідності технічного стану ПЛ вимогам нормативно-правових актів, норм та правил у галузі електроенергетики.

За результатами моніторингів повноти та якості розчистки трас ПЛ ОСР розчищено 30,5 тис. км трас ПЛ 0,4-150 кВ.

При вибіркового огляді ПЛ 0,4-110 (150) кВ, внесених до план-графіків

розчистки трас ПЛ у 2024 році, інспекторами Держенергонагляду виявлено 4 798 порушень вимог норм та правил у галузі електроенергетики щодо розчистки трас ПЛ та їх технічного стану та видано рекомендаційні листи на їх усунення, у тому числі:

- 3 167 фактів порушень вимог норм та правил щодо технічного стану електричних мереж;
- 1 010 фактів (644 км) порушень щодо невиконання 18 ОСР звітних обсягів розчистки трас;
- 552 факти (61 км) порушень щодо неякісно проведеної 20 ОСР розчистки трас ПЛ;
- 56 фактів (18,7 км) порушень щодо необґрунтованого внесення 9 ОСР ділянок ПЛ до планів-графіків з розчистки трас ПЛ (відсутність порослі та дерев на ділянках ПЛ та/або згідно з листками огляду не потребують розчистки);
- 13 фактів (22,2 км) порушень у 3 ОСР щодо штучно завищених планових обсягів розчистки трас ПЛ 0,4-110 кВ порівняно з фактичною протяжністю трас ПЛ.

За результатом проведених моніторингів ОСР за рекомендаціями територіальних органів Держенергонагляду усунуто 4 347 порушень або майже 91 відсоток. Це своєю чергою запобігає не лише аварійним ситуаціям та забезпечує безперебійне електропостачання, а й упереджує необґрунтовані витрати.

Також у 28 ОСР проведено моніторинг виконання заходів з підготовки електричних мереж до роботи в грозовий сезон, приведення систем грозозахисту ПС та ПЛ напругою 35-110 (150) кВ і трансформаторних підстанцій (далі – ТП) напругою 0,4-10 (6) кВ у відповідність до вимог нормативно-правових актів, норм, правил та проєктних рішень. Виявлено 3 840 порушень та видано відповідні рекомендаційні листи на їх усунення.

Проведено оцінювання виконання вимог рекомендаційних листів, виданих за результатами моніторингу щодо виконання заходів з підготовки електричних мереж до роботи в грозовий сезон, приведення систем грозозахисту у відповідність до вимог нормативно-правових актів, норм, правил та проєктних рішень.

Так, встановлено, що ОСР усунуто 3 260 порушень щодо систем грозозахисту (або майже 85%), зокрема:

- облаштовано грозозахисний трос на 12 ПЛ 35-110 (150) кВ (35%);
- відновлено пошкоджені 614 заземлюючих пристрої на ПЛ, ТП, ПС (понад 95%);
- замінено 555 пошкоджених грозозрядників (майже 54%) на ПЛ 10(6) кВ, ТП 10 (6)/0,4 кВ;
- улаштовано 1 блискавковідвід на ПС 35-110(150) кВ (100%).

Крім того, здійснено моніторинг підготовки обладнання ПС напругою 35-110 (150) кВ до роботи в умовах високих температур та оцінку відповідності їх технічного стану вимогам нормативно-правових актів, норм та правил у галузі електроенергетики в 31 ОСР. Виявлено 2 372 порушення та видано ОСР відповідні рекомендаційні листи щодо їх усунення.

За результатом оцінювання виконання вимог рекомендаційних листів ОСР усунуто 2 250 порушень (95%).

Представниками Держенергонагляду проведено у 28 ОСР моніторинг стану працездатності засобів системної протиаварійної автоматики, встановленої на об'єктах ОСР та споживачів електричної енергії, щодо відповідності технічного стану елементів обладнання системної протиаварійної автоматики (далі – АЧР) вимогам правил та нормативно-правових актів з питань технічної експлуатації електричних станцій і мереж, технічного стану електричних установок і мереж та у 119 суб'єктів господарювання. Виявлено 287 порушень та видано відповідні рекомендаційні листи щодо їх усунення.

За результатами оцінювання (моніторингу) виконання ОСР вимог рекомендаційних листів з виявлених 193 порушень ОСР усунули 137 порушень (71% від наданих рекомендацій), а саме:

з 31 зауваження щодо невідповідності списку ліній, заведених під АЧР, усунуто 22 зауваження, або 71%;

з 27 випадків відсутності пломб на комплектах АЧР усунуто 20 зауважень, або 74%;

із 34 зауважень щодо ліній, обладнаних пристроями АЧР, що були у пошкодженому стані, усунуто 100 % усіх зауважень;

з 94 інших зауважень усунуто 61, або майже 65 відсотків.

За результатами оцінювання (моніторингу) комплектів АЧР, встановлених на ПС споживачів електричної енергії, з виявлених 97 порушень споживачами електричної енергії усунуто 64 порушення (66% від їх загальної кількості), а саме:

з 22 зауважень щодо невідповідності списку ліній заведених під АЧР усунуто 20 зауважень, або 91%;

з 5 зауважень щодо пошкоджених пристроїв АЧР усунуто 1 зауваження, або 20%;

з 9 випадків невідповідності положення накладок списку ліній, заведених під АЧР, усунуто 7 зауважень, або 78%;

2 зауваження щодо ліній, заведених під дію АЧР, які знаходилися у пошкодженому стані, усунуто у повному обсязі;

з 5 зауважень щодо відсутності пломб на комплектах АЧР усунуто 3, або 60 відсотків.

Із виявлених 54 інших зауважень, усунуто 31 зауваження, або більше 57 відсотків.

Також територіальними органами Держенергонагляду проводилися моніторинги в ОСР щодо порядку складання та застосування графіків обмеження та/або припинення постачання електричної енергії та потужності споживачам (ГОП, ГПВ, ГАВ тощо). Моніторинги проводилися стосовно дотримання вимог Інструкції № 654 та Інструкції про складання і застосування графіків обмеження та аварійного відключення споживачів, а також протиаварійних систем зниження електроспоживання, затвердженої наказом Міністерства палива та енергетики України від 23.11.2006 № 456, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 19.02.2007 за № 151/13418.

За результатами моніторингів з виявлених 475 порушень ОСР усунуто 248 порушень, або 52 відсотка.

Крім того, здійснено контроль щодо усунення ОСР порушень, виявлених під час моніторингу, в частині забезпечення укомплектуванням матеріалами та

устаткуванням для виконання аварійно-відновлювальних робіт на лініях електропередачі й розподільних установках напругою 0,4-150 кВ в ОЗП. За результатом моніторингу встановлено, що повне укомплектування зафіксовано тільки в 11 ОСР.

На постійній основі здійснювався моніторинг готовності енергетичних господарств до роботи в разі виникнення позаштатних ситуацій щодо забезпечення безпеки енергопостачання відповідних соціально-важливих об'єктів, які визначені Київською міською та обласними військовими державними адміністраціями як пріоритетні. Зокрема, перевірено 1 764 суб'єкти господарювання в частині стану роботи пристроїв автоматичного введення резерву (далі – АВР), резервних автономних джерел живлення, технічного стану та організації експлуатації теплових господарств. На 1 146 об'єктах виявлено 5 487 порушень та видано відповідні рекомендаційні листи на їх усунення.

Здійснено оцінювання стану виконання суб'єктами господарювання рекомендацій, наданих при здійсненні моніторингу, щодо готовності до роботи соціально-важливих об'єктів у разі виникнення позаштатних ситуацій.

Станом на кінець року усунуто 4 498 порушень (82%).

У межах підготовки до ОЗП та забезпечення сталої роботи об'єктів електроенергетики в ОЗП Держенергонаглядом:

- розглянуто проекти наказів, наданих 30 ОСР, щодо підготовки до роботи в ОЗП. Надано 281 пропозицію та зауваження до планів заходів 30 ОСР та поінформовано Міненерго;

- проведено моніторинг стану виконання планів заходів з підготовки основного обладнання до роботи в ОЗП, у тому числі планових ремонтних робіт обладнання електричних мереж, а також стану укомплектування аварійним запасом обладнання, матеріалів, устаткування, паливо-мастильних матеріалів для виконання аварійно-відновлювальних робіт на пошкоджених внаслідок бойових дій чи надзвичайних ситуацій електроенергетичних об'єктах, а також наявності та роботоспроможності на диспетчерських пунктах та пунктах управління об'єктами критичної інфраструктури паливно-енергетичного сектору автономних джерел резервного електроживлення (зокрема, генераторів), достатнього обсягу запасу палива для їх стійкого і безперебійного функціонування та альтернативних (резервних) засобів зв'язку (зокрема, систем типу Starlink, іншого супутникового зв'язку, рацій тощо);

- оцінено стан готовності основного обладнання ОСР до роботи в ОЗП, у тому числі виконання планових ремонтних робіт обладнання електричних мереж, а також стану укомплектування аварійним запасом обладнання, матеріалів, устаткування, паливно-мастильних матеріалів для виконання аварійно-відновлювальних робіт на пошкоджених внаслідок бойових дій чи надзвичайних ситуацій електроенергетичних об'єктах тощо;

- взято участь у роботі 27 комісій з перевірки готовності учасників ринку електричної енергії до роботи в ОЗП.

Згідно з планами-графіками підготовки до ОЗП 28 ОСР передбачено виконати 4 395 заходів, з яких 3 810 загальних заходів та 585 додаткових заходів. Станом на 23.12.2024 ОСР виконано 4 218 заходів, необхідних для забезпечення

готовності об'єктів електроенергетики до роботи в ОЗП та безпеки постачання електричної енергії, з яких 3 659 загальних заходів (96% виконання) та 559 додаткових заходів (96% виконання).

За результатами моніторингу стану готовності ОСР до роботи в ОЗП, який проводився територіальними органами Держенергонагляду, виявлено 3 970 порушень щодо технічного стану об'єктів електричних мереж та організації їх експлуатації. Станом на 23.12.2024 усунуто 3 663 порушення (92% від загальної кількості).

На підставі отриманої від територіальних органів Держенергонагляду інформації, за результатами роботи комісій з перевірки готовності роботи основного обладнання ОСР до роботи в ОЗП (далі – Комісії), з урахуванням стану виконання ОСР рекомендацій Держенергонагляд (станом на 23.12.2024) видав 26 ОСР висновки про неготовність об'єктів до роботи в ОЗП.

Основні зауваження:

численні відхилення від схеми нормального режиму роботи мережі внаслідок великої кількості пошкоджень обладнання ОСП, генеруючих електричних станцій та безпосередньо мереж ОСР, у результаті чого знижено надійність роботи та безпека постачання електричної енергії споживачам в період проходження ОЗП;

невиконання в повному обсязі графіків планових ремонтів та робіт, що забезпечують надійну експлуатацію устаткування в обсязі вимог нормативно-правових актів і нормативно-технічних документів із забезпечення надійної, економічної та безпечної роботи устаткування та споруд, у тому числі робіт, передбачених Програмою забезпечення надійності роботи електричних мереж у 2024 році;

невиконання в повному обсязі вимог щодо наявності (згідно із затвердженими нормами) аварійного запасу матеріалів та устаткування для виконання аварійно-відновлювальних робіт на електричних станціях, лініях електропередачі й розподільних установках усіх класів напруги;

невиконання в повному обсязі вимог щодо укомплектування робочих місць, підготовлених в установленому в електроенергетичній галузі порядку персоналом.

Стосовно питань електропостачання Державна інспекція енергетичного нагляду України розглянула 23 928 звернень від фізичних та юридичних осіб. Найбільше звернень розглянуто Управліннями Держенергонагляду у Дніпропетровській (7 825), Запорізькій (3 478), Київській (2 523) областях та місті Києві (1 901).

За тематикою звернення переважно стосувалися дотримання ОСР порядку застосування заходів з обмеження та/або припинення постачання електричної енергії споживачам, забезпечення надійного постачання електричної енергії, приєднання електричних установок замовників до електричних мереж ОСР, технічного стану електромереж.

Держенергонаглядом за результатами розгляду звернень вжито заходів щодо забезпечення споживачів якісним та надійним електропостачанням.

На вимогу Держенергонагляду ОСР виконали роботи з покращення технічного стану електромереж, зокрема:

замінили 144 дефектні опори ПЛ;

розчистили від порослі та дерев 98 км трас ПЛ-0,4 кВ та 50 км трас ПЛ-10 кВ;

відремонтували 226 пошкоджених кабельних та повітряних ліній електропередачі;

замінили понад 30 км проводів ПЛ на проводи більшого перерізу;

97 заявникам відновили надійність електропостачання відповідно до категорії з надійності;

121 заявнику відновили електропостачання тощо.

На користь 295 заявників вирішено питання приєднання електроустановок до мереж ОСР (у тому числі з обґрунтованості вимог технічних умов на приєднання).

Крім того, за підсумками розгляду звернень споживачам також надано понад 22 тисячі відповідних роз'яснень.

Також взято участь у роботі 41 комісії Інформаційно-консультативних центрів по роботі із споживачами електричної енергії при ОСР та розглянуто 44 спірних питання.

У 2024 році Держенергонаглядом також здійснено:

щотижневий моніторинг пошкодження об'єктів енергетичної інфраструктури з подальшим інформуванням Міненерго;

щоденний моніторинг пошкодження об'єктів електричних мереж ОСР напругою 35-110 (150) кВ внаслідок ракетних та артилерійських ударів агресора. Звітна інформація щоденно надавалась до Ради національної безпеки і оборони України;

постійний огляд пошкоджених об'єктів електричних мереж або їх складових з метою оперативного виконання відновлювальних робіт пошкоджених об'єктів електричних мереж, забезпечення належного (сталого) електропостачання побутових споживачів, населених пунктів та споживачів, які критично впливають на забезпечення життєдіяльності регіону (об'єктів побутової, соціальної, телекомунікаційної та промислової інфраструктури тощо). Оглянуто 3 413 об'єктів електричних мереж у 20 ОСР;

щотижневий моніторинг (перевірку) важливих об'єктів розподільних мереж щодо забезпечення фізичного захисту від уражень внаслідок ворожих обстрілів;

щоденний моніторинг знеструмлень в електричних мережах ОСР внаслідок активних бойових дій, застосування відповідних графіків обмеження електричної енергії та погодних умов станом на 8, 14 та 20 години у розрізі областей України;

аналіз звітних даних за липень та серпень 2024 року, отриманих від ОСП та ОСР, щодо обсягів імпортованої електричної енергії та стану обмеження електропостачання по кожному із споживачів;

моніторинги в частині інвентаризації безгосподарних електроустановок, через які здійснюється розподіл електричної енергії до об'єктів споживачів. За результатами здійснених моніторингів встановлено, що з 2 311 об'єктів електроенергетики, якими здійснюється електропостачання майже 137 тис. споживачам, у неробочому або пошкодженому стані знаходиться 101 об'єкт;

на виконання доручення Міністерства енергетики України та доручення Першого віце-прем'єр-міністра України – Міністра економіки України взято участь у складанні переліків критично важливих об'єктів, яким має бути забезпечено пріоритетне електропостачання при застосуванні граничних величин споживання електричної потужності згідно з пунктом 31 Порядку визначення та застосування граничних величин споживання електричної потужності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.05.2024 № 600 (далі – Порядок). Опрацьовано питання щодо: наявності об'єктів споживачів, включених обласними, Київською міською держадміністраціями (військовими адміністраціями) до Переліків в Реєстрі об'єктів критичної інфраструктури; відповідності величини приєднаної потужності споживачів пункту 30 Порядку; наявності встановлених резервних джерел живлення на об'єктах споживачів, які внесені до Переліків;

на виконання доручення Прем'єр-міністра України та Міністерства енергетики України проведено моніторинги виконання заходів із будівництва та приєднання газопоршневих та газотурбінних установок, блочно-модульних котелень, дизельних/бензинових та газових генераторів до електричних мереж ОСР, виробників електричної енергії;

вибірковий моніторинг повноти та достовірності обсягів розчищення трас у 28 ОСР, зазначених у планах-графіках розчищення трас ПЛ 0,4-110 (150) кВ на 2025 рік. За результатами моніторингів 28 ОСР погоджено плани-графіки робіт з розчищення трас;

щоденний звіт стосовно отримання інформації від чергових Центральної диспетчерської служби ОСР фактичних обсягів споживання електричної потужності у години ранкового та вечірнього максимуму ОЕС України (з метою контролю за дотриманням оперативним персоналом доведених обсягів та термінів у разі застосування відповідних ГПВ електричної енергії);

щомісячний моніторинг виконання 23 ОСР Програми забезпечення надійності роботи електричних мереж у 2024 році, починаючи з квітня 2024 року. На ПЛ 0,4-10 кВ виконання становить майже 100% від запланованих обсягів на рік. На ПЛ 35-150 кВ – 105%, на ПС 35-150 кВ – понад 115%, на ТП 6-10 кВ – понад 109%, розчистка трас ПЛ 0,4-20 кВ – понад 101%, розчистка трас ПЛ 35-150 кВ – понад 104 відсотки.

Крім того, представники Держенергонагляду взяли участь у роботі 170 комісій з розслідування причин і наслідків технологічних порушень (відмов I та II категорій) на обладнанні електричних мереж 22 ОСР, про що склалися відповідні акти із зазначенням заходів.

В електромережах ОСР сталося 170 відмов I та II категорій (35 відмов I категорії та 135 відмов II категорії) із загальною величиною недовідпуску електроенергії 34 млн кВт·год. Зокрема:

25 відмов I категорії та 88 відмов II категорії із загальною величиною недовідпуску електроенергії 22 млн кВт·год стались через бойові дії;

5 відмов I категорії та 16 відмов II категорії – через стихійні явища з недовідпуском 4 млн кВт·год;

4 відмови I категорії та 31 відмова II категорії – через помилкові дії персоналу та незадовільне обслуговування обладнання з недовідпуском

8 млн кВт·год.

За результатами розслідувань ОСР виконано 80 заходів, розроблених комісіями.

Також Держенергонаглядом за зверненням ОСР розглянуто та підготовлено висновки щодо:

пріоритетності технічних рішень для розвитку систем розподілу, передбачених проектом інвестиційної програми на 2024 рік, за 10 зверненнями від 8 ОСР. Встановлено необґрунтованість 260 заходів на загальну суму 661,1 млн грн;

пріоритетності технічних рішень для розвитку системи розподілу, передбачених проектами змін до інвестиційної програми на 2024 рік, за 53 зверненнями від 25 ОСР. Встановлено необґрунтованість 31 заходу на загальну суму 278,9 млн грн;

пріоритетності технічних рішень для розвитку системи розподілу, передбачених проектом інвестиційної програми на 2025 рік, за 45 зверненнями від 27 ОСР. Встановлено необґрунтованість 213 заходів на загальну суму 2,2 млрд грн;

змін до Плану розвитку систем розподілу на 2024-2028 роки за 14 зверненнями від 9 ОСР. Встановлено необґрунтованість 56 заходів на загальну суму 343,8 млн грн;

проекту Плану розвитку систем розподілу на 2025-2029 роки за 61 зверненням від 25 ОСР. Встановлено необґрунтованість 299 заходів на загальну суму 2,9 млрд гривень.

Представниками Держенергонагляду взято участь у роботі 2 864 комісій з перевірки знань. Перевірено 44 тис. працівників суб'єктів господарювання, які забезпечують оперативно-технологічне управління і технічне обслуговування обладнання.

З метою упередження тривалих знеструмлень об'єктів споживачів Держенергонаглядом ініційовано проведення засідань Штабу з ліквідації наслідків воєнної надзвичайної ситуації державного рівня в електроенергетичних системах за участі уповноважених представників ОСР, ОСП та розроблення сценаріїв з відновлення пошкоджених об'єктів споживачів, у разі знеструмлення об'єктів ОСП та генерації, та з інших питань.

Згідно з розробленими сценаріями, після масованих обстрілів 17.11.2024 окремі ОСР протягом доби відновили живлення майже 1136 тис. знеструмлених споживачів, 26.11.2024 відновлено електропостачання більше 95 тис. споживачів.

Організація та здійснення державного енергетичного нагляду (контролю) у сфері теплопостачання

В умовах воєнного стану Держенергонагляд приділив особливу увагу оцінці стану готовності теплових господарств до опалювального періоду та готовності роботи теплових господарств до умов надзвичайних ситуацій.

Для того, щоб увійти в опалювальний період потрібна комунікація та злагодженість роботи всіх органів влади, підприємств та служб. Початок і проходження опалювального сезону – абсолютно планова робота, яка здійснюється не за один день чи тиждень. Вона має бути системною, та скоординованою. Результати оцінки стану підготовки теплових господарств, яку здійснює Держенергонагляд, та рекомендації з усунення порушень надаються органам місцевого самоврядування для прийняття виважених управлінських рішень, адже старт та стабільне проходження опалювального періоду – зона відповідальності місцевої влади. Муніципалітети, маючи всі можливості, – фінансові і технічні, відповідальні за вчасне підключення соціальних і житлових об'єктів до тепла.

У межах підготовки об'єктів житлово-комунального господарства та паливно-енергетичного комплексу України до ОЗП і підготовки теплових господарств до зими Держенергонаглядом за зверненнями суб'єктів господарювання забезпечено:

- контроль виконання планів організаційно-технічних заходів з підготовки теплових господарств суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність з виробництва, транспортування, постачання теплової енергії, проведення ними гідравлічних випробувань теплових мереж на щільність та міцність, промивання та випробувань енергообладнання котелень, теплових пунктів у визначені строки;

- оцінку стану підготовки теплових господарств за зверненнями суб'єктів господарювання та участь у роботі комісій з оцінки стану готовності теплових господарств, під час яких виявлено 4 302 порушення вимог норм і правил у сфері теплопостачання. З метою усунення порушень керівникам суб'єктів господарювання надавалися рекомендації у вигляді довідок та/або висновків з переліком невідкладних заходів. Станом на 31.12.2024 суб'єкти відносин у сфері теплопостачання усунули 2 805 порушень. Держенергонагляд продовжує здійснювати контроль за станом усунення виявлених порушень;

- підтвердження з урахуванням усунення виявлених порушень у складі комісій суб'єктів господарювання стану готовності 11 614 об'єктів у сфері теплопостачання до роботи в ОЗП, з них:

- 4 927 – джерел теплової енергії;
- 1 197 – медичних та лікувальних закладів;
- 1 751 – дошкільний та навчальний заклад;
- 2 296 – загальноосвітніх шкіл;
- 356 – професійних та вищих навчальних закладів;
- 630 – інших закладів соціального призначення;
- 457 – інших споживачів;

- контроль своєчасного початку опалювального періоду у населених пунктах України, який розпочинався згідно з розпорядчими документами органів місцевого самоврядування з урахуванням температурних умов. Станом на 30.12.2024 у роботу включено 85% опалювальних котелень та подано теплоносій 95,8% споживачам теплової енергії, зокрема до:

житлових будинків – 96%;

закладів охорони здоров'я – 91%;

закладів освіти – 97%;

закладів дошкільної освіти – 99%;

- участь представників Держенергонагляду у 268 засіданнях комісій оперативних штабів органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з підготовки/готовності теплових господарств суб'єктів господарювання до роботи в опалювальний період та його проходження, на яких обговорено поточний стан та проблемні питання підготовки об'єктів до ОЗП;

- участь у 14 комісіях із розслідування причин і наслідків аварій та відмов на теплових установках і мережах теплогенеруючих, теплотранспортуючих, теплопостачальних організацій, які призвели до порушення режимів теплопостачання споживачів, зі складенням відповідних актів розслідування згідно з вимогами Інструкції з обліку та розслідування аварій та відмов в роботі енергетичного господарства споживачів;

- участь у роботі 1 076 комісій суб'єктів господарювання з перевірки рівня знань працівників, які забезпечують оперативно-технологічне управління і технічне обслуговування обладнання на об'єктах теплоенергетики. За результатами атестовано 12 334 особи;

- розгляд 163 звернень фізичних та юридичних осіб, запитів на публічну інформацію та звернень народних депутатів України з питань, пов'язаних з діяльністю Держенергонагляду в частині організації та здійснення державної політики у сфері нагляду (контролю) у сфері теплопостачання, та надано відповіді у визначені законодавством терміни;

- моніторинг проходження ОЗП суб'єктами відносин у сфері теплопостачання, дотриманням стану та режимів постачання теплової енергії, в першу чергу для соціально важливих споживачів. Протягом опалювального періоду 2023/2024 років Держенергонаглядом зафіксовано 5 109 порушень, водночас упродовж поточного опалювального періоду 2024/2025 років зафіксовано 3 373 порушень. Понад 80% порушень відбулося на теплових мережах. Суб'єктами відносин у сфері теплопостачання протягом доби усунуто 98% порушень. Питання оперативного усунення порушень перебуває на контролі територіальних органів Держенергонагляду. Держенергонагляд у межах своїх повноважень вживав усіх необхідних заходів для недопущення у майбутньому виявлених порушень;

- моніторинг готовності до роботи об'єктів у сфері теплопостачання у разі виникнення позаштатних ситуацій. Інспекторами Держенергонагляду здійснено огляди суб'єктів господарювання у сфері теплопостачання та закладів соціально-важливої сфери, визначених Київською міською та обласними військовими (державними) адміністраціями як пріоритетні.

За результатами проведених оглядів об'єктів у сфері теплопостачання виявлено 3400 порушень вимог чинних норм і правил у сфері теплопостачання, з яких 3 180 порушень усунуто, що становить 94 відсотка. Керівникам соціально-важливих закладів підготовлено та надіслано відповідні рекомендаційні листи і встановлено терміни щодо усунення порушень. Усунення виявлених порушень знаходиться на контролі територіальних органів Держенергонагляду;

96 закладів сфери управління Міністерства охорони здоров'я (165 об'єктів);
- щоденний збір, узагальнення та надання оперативної інформації про пошкодження об'єктів енергетичної сфери, а саме об'єктів у сфері теплопостачання, внаслідок ракетно-дронових та артилерійських ударів агресора, характеру заподіяних пошкоджень та їх наслідків.

Станом на 31.12.2024 Держенергонаглядом зафіксовано 1 415 пошкоджень об'єктів у сфері теплопостачання.

Держенергонагляд, у межах своїх повноважень, вживає заходів для забезпечення сталого проходження ОП.

Організація та здійснення державного енергетичного нагляду (контролю) на ринку природного газу

У 2024 році Держенергонаглядом розпочато здійснення повноважень і функцій з реалізації державної політики у сфері нагляду (контролю) на ринку природного газу відповідно до Закону України «Про ринок природного газу» .

Держенергонаглядом забезпечено розгляд:

1) 107 звернень фізичних та юридичних осіб, запитів на публічну інформацію та звернень народних депутатів України з питань, пов'язаних з діяльністю Держенергонагляду в частині організації та здійснення державної політики у сфері нагляду (контролю) на ринку природного газу, та надано відповіді у визначені законодавством терміни;

2) річних графіків виконання робіт з технічного обслуговування внутрішньобудинкових систем газопостачання (ТО ВБСГ), складених та направлених до Держенергонагляду операторами газорозподільних систем з метою надання пропозицій та/або рекомендацій.

Типові недоліки при опрацюванні графіків ТО ВБСГ:

не враховано вимогу щодо виконання робіт з проведення випробування на щільність ВБСГ у багатоквартирних будинках, обладнаних індивідуальними системами опалення, в міжопалювальний період;

не враховано періодичність технічного обслуговування, а саме один раз на 5 років в будинках, строк експлуатації ВБСГ яких складає до 25 років, та один раз на 3 роки в будинках, строк експлуатації ВБСГ яких складає понад 25 років.

Виконавцями робіт забезпечено проведення робіт з ТО ВБСГ у 38 077 багатоквартирних будинках. За результатами виконання робіт виявлено 69 217 недоліків, які впливають на працездатність ВБСГ, та з яких станом на 31.12.2024 усунуто 39 329 (57%).

3) щоденний моніторинг пошкоджень об'єктів газової інфраструктури через бойові дії, що призводять до зупинення постачання природного газу захищеним споживачам.

4) щотижневий збір, узагальнення та аналіз інформації щодо пошкоджень об'єктів критичної енергетичної (в тому числі газової) інфраструктури та збитків, завданих суб'єктам господарювання внаслідок військової агресії російської федерації.

Нормативно-правове регулювання

Пріоритетом Держенергонагляду є забезпечення національних інтересів щодо енергетичної незалежності та енергетичної безпеки, збільшення стійкості та розвитку об'єднаної енергетичної системи України, запобігання ризикам та негативним наслідкам у галузях енергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу, шляхом проведення систематичного контролю, нагляду та моніторингу, в тому числі в умовах правового режиму воєнного стану в Україні.

Держенергонаглядом опрацьовано 56 проєктів нормативно-правових актів, з них:

розроблено та продовжено опрацювання 20 проєктів нормативно-правових актів;

опрацьовано, погоджено або надано пропозиції до 36 проєктів нормативно-правових актів, які надійшли на погодження від заінтересованих органів виконавчої влади.

Варто зазначити, що Держенергонагляд на постійній основі здійснює заходи з подальшого розроблення та впровадження нормативного поля у сфері державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики, теплопостачання та на ринку природного газу як одного із своїх пріоритетних завдань, в тому числі з метою реалізації Держенергонаглядом положень низки Законів України, ухвалених протягом 2023 року.

Розроблено та вже затверджено у 2024 році 4 нормативно-правові акти:

1) Постанова Кабінету Міністрів України від 07.06.2024 № 654 «Про внесення змін до пункту 4 Положення про Державну інспекцію енергетичного нагляду України».

Цією постановою забезпечено приведення чинних норм у відповідність з ухваленим Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та «зеленої» трансформації енергетичної системи України» в частині здійснення державного нагляду (контролю) за особливою групою споживачів у галузі електроенергетики, що забезпечить реалізацію та виконання додаткових повноважень і завдань, покладених на Держенергонагляд.

2) Постанова Кабінету Міністрів України від 12.07.2024 № 814 «Про внесення змін до пункту 12 Положення про Державну інспекцію енергетичного нагляду України».

Цією постановою врегульовано питання призначення та звільнення з посад керівників та заступників керівників самостійних структурних підрозділів апарату Держенергонагляду та територіальних органів Держенергонагляду з метою дотримання вимог Закону України «Про центральні органи виконавчої влади».

3) Постанова Кабінету Міністрів України від 22.10.2024 № 1201 «Деякі питання територіальних органів Державної інспекції енергетичного нагляду».

Цією постановою створено Міжрегіональне управління у Донецькій та Луганській областях шляхом злиття територіальних органів Державної інспекції енергетичного нагляду як структурних підрозділів її апарату – Управління Держенергонагляду у Донецькій області, Управління Держенергонагляду у Луганській області з метою упорядкування структури Держенергонагляду з метою ефективного, раціонального і результативного використання наявних ресурсів для досягнення поставлених цілей та завдань.

4) Постанова Кабінету Міністрів України від 01.11.2024 № 1259 «Про внесення змін у додаток 3 до Критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сферах електроенергетики та теплопостачання і визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною інспекцією енергетичного нагляду».

Цією постановою забезпечено виконання Держенергонаглядом в повному обсязі вимог Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та «зеленої» трансформації енергетичної системи України», зокрема, забезпечить функціонування прозорого та чіткого визначення критеріїв ризику за особливою групою споживачів, визначення балів за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності, а також встановлення періодичності здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням цими суб'єктами законодавства у сфері електроенергетики.

Розроблено та проходять процедуру узгодження або супроводження 3 проекти нормативно-правових актів:

проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про теплопостачання» щодо державного енергетичного нагляду (контролю) у сфері теплопостачання»;

проект Закону України «Про державний енергетичний контроль»;

проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 303».

Держенергонагляд не є суб'єктом нормотворення, проте активно проводить нормативно-правову роботу, результатом якої є низка розроблених законодавчих та нормотворчих ініціатив, у тому числі проведення інвентаризації чинних нормативно-правових актів, з метою їх приведення у відповідність до актів вищої юридичної сили, актуалізації на вимоги сьогодення, а також розроблення нових нормативно-правових актів для закріплення дієвих механізмів державного управління у галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу.

Зокрема, у 2024 році за ініціативи Держенергонагляду розроблено такі нормативно-правові акти:

1) проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо застосування заходів з обмеження та/або припинення постачання електричної енергії споживачам»;

2) проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни у примітки до схеми посадових окладів на посадах державної служби з

урахуванням сімей і рівнів посад, юрисдикції та типів державних органів у 2024 році»;

3) проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін у додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2014 р. № 85»;

4) проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни у додаток 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2014 р. № 85»; (щодо перерозподілу граничної чисельності між Державною службою України з питань праці та Державною інспекцією енергетичного нагляду України);

5) проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 22 березня 2001 р. № 270 і від 14 лютого 2018 р. № 77»;

6) проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності на ринку природного газу та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною інспекцією енергетичного нагляду»;

7) проєкт наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження форми Висновку Держенергонагляду щодо технічної обґрунтованості вимог технічних умов на приєднання до теплових мереж, їх відповідності чинним нормам та правилам»;

8) проєкт наказу Міністерства енергетики України «Про внесення змін до наказу Міністерства енергетики України від 17 вересня 2020 року № 600»;

9) проєкт наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства палива та енергетики України, Міністерства енергетики України та визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства палива та енергетики України від 19 січня 2004 року № 26»;

10) проєкт наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження Порядку проведення технічного розслідування обставин та причин виникнення аварій, пов'язаних з використанням природного газу в побуті»;

11) проєкт наказу Міністерства енергетики України «Про внесення змін до Порядку взаємодії Міністерства енергетики України з центральними органами виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра енергетики України»;

12) проєкт наказу Міністерства енергетики України «Про внесення змін до Положення про відомчі заохочувальні відзнаки Державної інспекції енергетичного нагляду України»;

13) проєкт наказу Міністерства енергетики України «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства енергетики України».

Завдяки розробленню проєктів нормативно-правових актів, узагальнення практики застосування законодавства з питань, що належать до компетенції Держенергонагляду, надання пропозицій щодо вдосконалення законодавчих актів, з питань, що належать до компетенції Держенергонагляду, започатковуються нові засади, які сприятимуть досягненню балансу між вимогами європейської спільноти та українського суспільства.

II. Використання коштів Державного бюджету України

Фінансова діяльність Держенергонагляду здійснювалася відповідно до бюджетної програми КПКВК 2403010 «Керівництво та управління у сфері енергетичного нагляду» та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, а також інших нормативно-правових актів щодо ведення бухгалтерського обліку.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» за бюджетною програмою КПКВК 2403010 «Керівництво та управління у сфері енергетичного нагляду» затверджено бюджетні призначення у сумі 235 302,0 тис. гривень.

Відповідно до КПКВК 2403010 «Керівництво та управління у сфері енергетичного нагляду» у звітному періоді для забезпечення діяльності Держенергонагляду відкрито асигнування в сумі 235 302 000,00 грн та здійснено касові видатки на утримання у сумі 233 751 260,73 грн, що становить 99,3 % від асигнувань

Оплата праці співробітників Держенергонагляду здійснювалась вчасно та у повному обсязі на загальну суму 176 449 900,00 гривень.

Також нараховано та сплачено єдиний соціальний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування в сумі 37 090 839,34 гривні.

Дебіторська заборгованість за загальним фондом зазначеної бюджетної програми станом на 01.01.2025 становить 427 384,80 грн, що виникла внаслідок невиконання умов договору ТОВ «Крейн Енерджі». Наразі здійснюються заходи зі стягнення заборгованості. Наказ Господарського суду м. Києва від 16.01.2023 справа № 910/9193/22 «Про примусове виконання рішення» перебуває на примусовому виконанні у Суворівському відділі державної виконавчої служби у м. Одеса Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса).

Кредиторська заборгованість за загальним та спеціальним фондами відсутня.

III. Організаційна інформація

Запобігання корупції

У Держенергонагляді забезпечено здійснення заходів щодо запобігання корупції, зокрема впроваджено ефективну систему запобігання корупції з подальшим застосуванням та удосконаленням механізмів прозорості, доброчесності, зниження корупційних ризиків та підвищення рівня довіри громадян.

Протягом звітного року здійснено щопіврічний моніторинг та оцінку виконання Антикорупційної програми Держенергонагляду на 2023-2025 роки, затвердженої наказом Держенергонагляду від 18.04.2023 № 8, а також вжито заходів щодо її неухильного виконання структурними підрозділами Держенергонагляду та його територіальними органами. Також забезпечено удосконалення механізмів реалізації нормативно-правових актів Держенергонагляду з метою попередження можливості вчинення корупційного

правопорушення чи правопорушення, пов'язаного з корупцією у сфері діяльності Держенергонагляду, шляхом розроблення 6 наказів Держенергонагляду, 2 доручень керівництва Держенергонагляду тощо.

Інформація щодо діяльності Держенергонагляду з питань запобігання та виявлення корупції постійно розміщується на офіційному вебсайті Держенергонагляду у рубриці «Запобігання та протидія корупції» з метою інформування та залучення громадськості до формування та реалізації загальної відомчої політики щодо запобігання та виявлення корупції, а також підвищення рівня довіри громадян.

Забезпечено здійснення заходів щодо запобігання корупції і контроль за їх виконанням в апараті Держенергонагляду, його територіальних органах.

На виконання Закону України «Про запобігання корупції», та інших нормативно-правових актів, в Держенергонагляді:

- здійснено заходи щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності працівників структурних підрозділів Держенергонагляду та його територіальних органів;

- забезпечено опрацювання проєктів нормативно-правових актів та організаційно-розпорядчих актів Держенергонагляду щодо відповідності законодавству та наявності в їх положеннях потенційних корупційних ризиків;

- забезпечено проведення інформаційної компанії для суб'єктів декларування Держенергонагляду щодо підготовки до чергового етапу декларування за 2021-2023 роки та у 2024 році;

- організовано роботу внутрішніх каналів повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції», а також в Єдиному порталі повідомлень викривачів, отримання та організація розгляду повідомленої через такі канали інформації;

- проведено 97 вступних інструктажів з питань дотримання антикорупційного законодавства для усіх працівників, які призначаються на посади/приймаються на роботу у Держенергонагляд;

- організовано проведення 50 просвітницьких заходів, спрямованих на формування поваги до викривачів, з яких: 42 навчальні заходи щодо механізмів заохочення викривачів та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» та 8 навчальних заходів щодо особливостей здійснення повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, прав та гарантій захисту викривачів;

- забезпечено дотримання державними службовцями Держенергонагляду правил етичної поведінки та здійснено контроль за їх дотриманням.

Іншим механізмом запобігання і протидії корупції є проведення спеціальних перевірок та перевірок відповідно до Закону України «Про очищення влади». Інформація про початок перевірки та результати її проходження оприлюднюються на офіційному вебсайті Держенергонагляду.

Організовано та проведено спеціальні перевірки відповідно до вимог Закону України «Про запобігання корупції» та перевірки, передбачені Законом України «Про очищення влади», стосовно осіб, які призначені на відповідні посади у

період дії воєнного стану, а також осіб, які претендують на зайняття посад в апараті Держенергонагляду та його територіальних органах.

Також постійно проводилася організаційна та роз'яснювальна робота з питань запобігання і виявлення корупції серед працівників Держенергонагляду та його територіальних органів з метою дотримання антикорупційного законодавства та запобігання вчинення корупційних правопорушень чи правопорушень, пов'язаних з корупцією. Надано понад 1000 консультацій з питань запобігання і виявлення корупції та проведено 79 внутрішніх навчальних заходів з антикорупційної тематики.

За результатами навчальних курсів з питань запобігання корупції, забезпечення доброчесності та етики усі працівники Держенергонагляду отримали сертифікати.

Протягом 2024 року працівники Держенергонагляду не притягувались до відповідальності за корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення, що підтверджує достатній рівень превентивних та роз'яснювальних заходів вжитих Держенергонаглядом з питань запобігання та виявлення корупції.

Завдяки високопрофесійній роботі із запобігання та виявлення корупції у Держенергонагляді, подання/приписів щодо порушення антикорупційного законодавства від спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції або приписів до Держенергонагляду не надходили. До дисциплінарної відповідальності працівники Держенергонагляду не притягувались.

За результатами планової перевірки Національного агентства з питань запобігання корупції організації роботи із запобігання і виявлення корупції у Держенергонагляді підтверджено системне якісне виконання центральним органом завдань передбачених статтею 13¹ Закону України «Про запобігання корупції» та ініціативне розроблення антикорупційних політик Держенергонагляду.

Держенергонагляд увійшов до 20 органів державної влади, які першими долучились до доброчесного середовища з викривання корупції.

Національне агентство з питань запобігання корупції відзначило дипломом вдалі практики запобігання корупції й розбудови доброчесності, розроблені Держенергонаглядом.

Внутрішній аудит

Держенергонаглядом забезпечено ефективну діяльність з внутрішнього аудиту. Зокрема, розроблено та затверджено Порядок формування справ внутрішнього аудиту, їх використання та зберігання в Державній інспекції енергетичного нагляду України.

На офіційному вебсайті Держенергонагляду в рубриці «Внутрішній аудит» розділу «Діяльність» розміщено План діяльності з внутрішнього аудиту на 2024 – 2026 роки, затверджений Головою Держенергонагляду 26.12.2024 (далі – План діяльності).

Відповідно до Плану діяльності здійснено:

плановий внутрішній аудит «Оцінка ефективності здійснення аналітичної та організаційної роботи з кадрового менеджменту в Держенергонагляді». За

результатами проведеного внутрішнього аудиту складено аудиторський звіт та розроблено 11 рекомендацій щодо покращення діяльності Держенергонагляду з кадрового менеджменту та підвищення ефективності функціонування системи внутрішнього контролю, які доведено до виконання відповідним структурним підрозділам;

плановий внутрішній аудит «Оцінка ефективності здійснення Держенергонаглядом моніторингу готовності до роботи в осінньо-зимовий (опалювальний) період, проходження грозового періоду та періоду підвищених температур, льодоходу, весняної повені суб'єктів електроенергетики та суб'єктів відносин у сфері теплопостачання (в т. ч. електростанцій, електричних та теплових мереж, енергосистем)». За результатами внутрішнього аудиту складено аудиторський звіт та розроблено 6 рекомендацій щодо покращення діяльності Держенергонагляду із зазначеного питання.

Також розпочато плановий внутрішній аудит «Оцінка ефективності організації проведення публічних закупівель в Держенергонагляді та забезпечення закупівлі товарів, робіт і послуг за бюджетні кошти у порядку, визначеному законодавством», який буде завершено в 2025 році.

У поточному році моніторингом впровадження рекомендацій за результатами проведених внутрішніх аудитів встановлено, що виконано 23 рекомендації та досягнуто зменшення ризику вчинення порушень й недоліків, а також вдосконалення діяльності Держенергонагляду, з яких:

10 рекомендацій за результатами проведених внутрішніх аудитів у 2023 році;

13 рекомендацій за результатами проведених внутрішніх аудитів у 2024 році.

Слід зазначити, що за результатами проведених внутрішніх аудитів у 2024 році термін виконання 4 рекомендацій не настав. Моніторинг впровадження зазначених рекомендацій буде здійснюватися у 2025 році до повного їх виконання.

Кадрові питання

Держенергонаглядом забезпечувався комплексний підхід до реалізації поставлених завдань в умовах воєнного стану, розвитку потенціалу та підвищення кваліфікації державних службовців.

Відповідно до структури та штатного розпису працівників апарату та територіальних органів Держенергонагляду, затвердженого наказом від 03.07.2024 № 102 «Про введення в дію структури та штатного розпису Держенергонагляду», передбачено загальну чисельність 560 одиниць.

Станом на 31.12.2024 чисельність працівників апарату Держенергонагляду становить 512 осіб (91,4 відсотків від штатної чисельності).

Протягом зазначеного періоду в Держенергонагляді призначено 99 працівників.

З метою проведення заходів державного нагляду (контролю) під час дії воєнного стану, працівниками Держенергонагляду здійснено 1 474 службових

відрядження в межах України, в тому числі з метою оглядів пошкоджень енергетичної інфраструктури внаслідок бойових дій та ракетних ударів.

Слід зазначити, що державними службовцями Держенергонагляду підвищено кваліфікацію за загальними професійними (сертифікатними), загальними короткостроковими програмами, пройдено дистанційне навчання за онлайн-курсами на освітніх е-платформах та отримано 1 681 сертифікат, свідоцтво або інший документ, що посвідчує підвищення кваліфікації.

Зважаючи на важливу роль Держенергонагляду в забезпеченні енергетичної безпеки і захисту прав споживачів, з метою розширення фахового професійного рівня та належного підвищення персоналу у сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання, Держенергонаглядом налагоджено співпрацю з Вінницьким національним технічним університетом. Укладено відповідний договір щодо проведення навчання за Спеціальною короткостроковою програмою підвищення кваліфікації державних службовців з електроенергетичного напрямку та теплопостачання. За результатами такої співпраці 60 державних службовців Держенергонагляду пройшли підвищення кваліфікації за зазначеною програмою та отримали відповідні свідоцтва.

Крім того, забезпечено проведення класифікації посад державної служби в Держенергонагляді (501 штатних одиниць) на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 23.10.2023 № 1109 «Про підготовку до запровадження умов оплати праці державних службовців на основі класифікації посад у 2024 році».

Відповідно до наказу Міністерства енергетики України від 11.11.2022 № 381 «Про відомчі заохочувальні відзнаки Державної інспекції енергетичного нагляду України», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25 листопада 2022 року за № 1473/38809, за сумлінну багаторічну працю, високий професіоналізм при виконанні службових обов'язків, вагомий особистий внесок у справу, пов'язану з реалізацією державної політики у сфері нагляду (контролю) у галузях електроенергетики та теплопостачання, а також на ринку природного газу, відзначено 109 працівників заохочувальними відзнаками Держенергонагляду.

Організаційні заходи, співробітництво та комунікація

З метою прийняття ефективних рішень та комунікації з територіальними органами Держенергонагляду для виконання поточних та нових завдань, викликаних умовами воєнного стану, для упередження надскладних ситуацій в енергетичній галузі, щотижнево проводилися апаратні та оперативні наради, робочі наради з керівниками апарату та територіальних органів Держенергонагляду задля обговорення нагальних питань та своєчасного реагування на виклики, які поставали перед енергетикою України внаслідок атак ворога. Зокрема, проведено 53 апаратні наради, 52 оперативні наради, 1 виїзна робоча нарада, за результатами яких окреслено ряд конкретних дій, спрямованих на виконання завдань.

Для узгодженого розв'язання питань, що належать до компетенції Держенергонагляду, обговорення найважливіших напрямів його діяльності,

ухвалення рішень щодо перспектив державного органу проведено 2 засідання колегії Держенергонагляду.

За результатами засідань підготовлено протоколи та рішення колегії, якими визначено пріоритетні завдання, зокрема щодо перегляду законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів в частині здійснення державного нагляду (контролю) та підготовки пропозицій щодо внесення змін до нормативно-правових актів з метою підвищення ролі Держенергонагляду під час проведення заходів щодо складання і застосування графіків погодинного відключення електроенергії та графіків обмеження електроспоживання й аварійного відключення споживачів.

Керуючись у своїй діяльності принципами відкритості та прозорості, Держенергонагляд забезпечував ефективну комунікацію із громадськістю задля інформування про важливі питання суспільно-політичного та соціально-економічного розвитку держави.

Зокрема, у рамках роз'яснювальної роботи та висвітлення діяльності Держенергонагляду на офіційному вебсайті та у соціальній мережі Фейсбук та Телеграм-каналі створено та поширено інформацію про діяльність Держенергонагляду і його територіальних органів, а саме підготовлено та опубліковано:

151 публікацію на офіційному вебсайті Держенергонагляду;

270 публікацій на офіційній сторінці Держенергонагляду у соціальній мережі Фейсбук;

274 публікації у Телеграм-каналі Держенергонагляду.

Крім того, з метою ефективного співробітництва щодо розвитку збалансованого енергетичного комплексу України, сприяння поширенню практик і досвіду для відновлення енергосистеми та розвитку електроенергетичного комплексу, зеленої енергетики, національного виробництва відповідного обладнання, енергоефективності, а також галузевих досліджень і технологій в енергетиці відповідно до вимог енергетичного переходу Держенергонаглядом підписано Меморандум про співпрацю з громадською організацією «Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України».

Задля сприяння поширенню практик та досвіду для відновлення енергосистеми та розвитку електроенергетичного комплексу, найскорішого відновлення критичної енергетичної інфраструктури унаслідок військового конфлікту, терористичних атак, техногенної катастрофи, руйнівних природних явищ, створення платформи для підтримки та консультування Держенергонаглядом підписано Меморандум про співпрацю з Асоціацією «Українська оборонна та безпекова промисловість».

З метою формування сучасних підходів до управління енергетичними системами, підвищення їх енергетичної та економічної ефективності, забезпечення стабільного функціонування електроенергетичної системи, систем тепlopостачання та ринку природного газу з урахуванням міжнародних екологічних зобов'язань для зміцнення енергетичної безпеки України і забезпечення сталого розвитку економіки країни Держенергонаглядом

підписано Меморандум про партнерство та співпрацю з Інститутом загальної енергетики НАН України.

Міжнародна співпраця

Задля відновлення енергетичного сектору представники Держенергонагляду брали участь у діяльності робочої групи з питань організації гуманітарної допомоги енергетичному сектору, яка функціонує при Міненерго. Робоча група збирає заявки від українських енергетичних компаній щодо їхніх потреб, обробляє та передає їх партнерам, які готові надати відповідну допомогу. Розподіл наданих матеріалів та обладнання здійснюється в першу чергу між регіонами, що найбільше постраждали від російської агресії.

З метою підготовки переговорних позицій України під час переговорів з Європейським Союзом щодо укладення Угоди про вступ України до Європейського Союзу з питань енергетики, заступником Голови Державної інспекції енергетичного нагляду України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації (CDTO) Андрієм Богдановичем взято участь в роботі Міжвідомчої робочої групи з питань забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу та адаптації законодавства України до права Європейського Союзу за переговорним розділом «Енергетика» (далі – робоча (переговорна) група). Також у межах забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу, Держенергонаглядом надано пропозиції щодо участі Андрія Богдановича у підгрупах робочої (переговорної) групи за напрямками: безпека постачання (газ, нафта, викиди метану); відновлювані джерела енергії; ринки електроенергії та газу.

Для отримання досвіду у політиці керування даними, впровадження новітніх технологій, штучного інтелекту та інновацій у суспільних цілях, участі у нарадах і візитах до урядових організацій, які залучені до впровадження цифрових ініціатив у державні послуги, заступник Голови Державної інспекції енергетичного нагляду України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації (CDTO) Андрій Богданович взяв участь у навчальній програмі CDTO Campus «Estonian ICT Cluster: Формування цифрового суспільства», яка запроваджена спільно з естонськими організаціями Civitta, Digital Nation, Proud Engineers, ESTDEV та Estonian ICT Cluster (м.Таллінн, Естонія).

Делегація Держенергонагляду на чолі з директором Департаменту державного нагляду у галузі теплопостачання та на ринку природного газу – головним державним інспектором з енергетичного нагляду Віталієм Михайловичем взяла участь в 15-му міжнародному ФОРУМІ СИЛИ МАЙБУТНЬОГО (FUTURE FORCES FORUM (FFF) (м. Прага, Чеська Республіка). На Форумі обговорювалися питання міжнародної безпеки, взаємодії країн-партнерів та відновлення критичної інфраструктури. За результатами отримано досвід щодо захисту та створення резервних елементів критичної інфраструктури, співпраці з місцевими громадами у відновлювальних роботах, забезпечення стабільної роботи державних установ під час енергетичних криз, взаємодії між цивільними та військовими структурами у критичних умовах.

Слід зазначити, що всі витрати, пов'язані із закордонним відрядженням представників Держенергонагляду до м. Таллінн, Естонія, та м. Прага, Чеська Республіка, повністю покривалися за рахунок приймаючих сторін.

Претензійно-позовна робота

З метою належного представлення інтересів Держенергонагляду в судах забезпечено внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, відповідної інформації щодо працівників, які наділені правом представництва (самопредставництва) Держенергонагляду в судах.

Забезпечено представництво інтересів Держенергонагляду в судах у 33 судових засіданнях (у тому числі у режимі відеоконференції); підготовку відзивів, пояснень, клопотань, заяв та інших процесуальних документів, у тому числі до державної виконавчої служби повторно подано заяву про відкриття виконавчого провадження з примусового виконання наказу Господарського суду м. Києва від 16.01.2023 № 910/9193/22 про стягнення з ТОВ «Крейн Енерджі» на користь Держенергонагляду коштів в розмірі 555 258,33 гривні.

Всього у 2024 році надійшло:

2 позовні заяви, де Держенергонагляд є відповідачем у судових справах, з яких по 1 справі – судом першої інстанції у задоволенні позовної заяви відмовлено у повному обсязі, судом апеляційної інстанції апеляційну скаргу залишено без задоволення, а рішення суду першої інстанції без змін, судом касаційної інстанції касаційне провадження закрито, касаційну скаргу залишено без задоволення, рішення суду першої та апеляційної інстанції залишено – без змін, а саме: рішенням Господарського суду м. Києва від 30.04.2024 у справі № 910/19726/23 за позовом АТ «Одеська ТЕЦ» до Держенергонагляду про захист ділової репутації у задоволенні позову відмовлено; постановою Північного апеляційного господарського суду від 03.09.2024 у справі № 910/19726/23 апеляційну скаргу залишено без задоволення, рішення суду першої інстанції без змін; постановою Верховного суду у складі касаційного господарського суду від 16.01.2025 касаційне провадження закрито, у задоволенні касаційної скарги відмовлено, рішення суду першої та апеляційної залишено без змін; 1 справа знаходиться на розгляді в суді;

Три позовні заяви, де Держенергонагляд є третьою особою, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору у судовій справі, з яких по 1 справі – відмовлено у задоволенні позову у повному обсязі, 2 судові справи перебувають на розгляді в суді.

Документообіг, звернення громадян та доступ до публічної інформації

З метою підвищення ефективності роботи Державної інспекції енергетичного нагляду України діловодство ведеться за допомогою системи електронного документообігу та у паперовому вигляді.

Обсяг документообігу в Держенергонагляді за 2024 рік у порівнянні з 2023 роком збільшився на 23,5 відсотка. Так, опрацьовано 109 130 документів, а саме:

- вхідні документи – 26 402;
- вихідні документи – 37 004;
- звернення громадян – 24 747;
- запити на публічну інформацію – 112;
- вхідні документи з грифом «Для службового користування» – 448;
- вихідні документи з грифом «Для службового користування» – 220;
- інша кореспонденція – 20 197.

З метою оперативного реагування на проблемні питання громадян у Держенергонагляді функціонує телефонна «гаряча лінія», яка проводиться відповідно до затвердженого Графіка проведення телефонної «гарячої лінії» у Державній інспекції енергетичного нагляду України. Всю необхідну інформацію щодо її проведення оприлюднено на офіційному вебсайті Держенергонагляду. Загалом опрацьовано 1 157 звернень громадян, які надійшли на телефонну «гарячу лінію» Держенергонагляду.

Крім того, на офіційному вебсайті Держенергонагляду у розділі «Для громадськості» розміщено форми для подання електронних звернень громадян та запитів на публічну інформацію до Державної інспекції енергетичного нагляду України, що забезпечує конституційне право громадян на звернення до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів.

Також інформація щодо роботи зі зверненнями громадян та запитами на інформацію щомісяця, щокварталу та щороку розміщується на офіційному вебсайті Держенергонагляду та Єдиному державному вебпорталі відкритих даних.

Зокрема, проведено упорядкування справ Державної інспекції енергетичного нагляду України за 2021-2023 роки з постійним та тривалим терміном зберігання, в тому числі з кадрових питань, для подальшої їх передачі на зберігання відповідно до чинного законодавства до Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України, складено відповідні описи цих справ, які погоджено в установленому законодавством порядку на засіданні ЕПК Центрального державного архіву вищих органів влади та управління України.

Адміністративно-господарські заходи

З метою забезпечення належних умов праці працівників апарату Держенергонагляду та територіальних органів, а також утримання об'єктів нерухомого та рухомого майна, які знаходяться на балансі та в управлінні Держенергонагляду (за винятком тимчасово окупованих територій України) в межах наявного фінансування та з урахуванням обмежень, які виникли внаслідок агресії російської федерації та воєнного стану в Україні, у 2024 році здійснено безперервний супровід утримання об'єктів/офісних приміщень та забезпечено працездатність/відновлення майна Держенергонагляду, необхідного для

виконання першочергових завдань і функцій (за виключенням тимчасово окупованих територій України).

Станом на 31 грудня 2024 року у тимчасовій окупації перебувають:

5 об'єктів нерухомості (687,6 м² або 3,43% від площ офісних приміщень, що перебувають на балансі Держенергонагляду), розташовані у 5 містах України: м. Бердянськ (Запорізька область); м. Северодонецьк та м. Старобільськ (Луганська область); м. Бахмут (Донецька область); м. Нова Каховка (Херсонська область).

6 автомобілів (7% від загальної кількості), що перебувають/перебували у 4 містах України: м. Маріуполь та м. Бахмут (Донецька область); м. Северодонецьк та (Луганська область); м. Нова Каховка (Херсонська область).

Заходи забезпечення інформаційної безпеки

Держенергонаглядом здійснено низку заходів щодо забезпечення кібербезпеки в інформаційно-комунікаційних системах (далі – ІКС) державного органу відповідно до вимог чинних нормативних актів, зокрема:

резервування каналів зв'язку апарату Держенергонагляду;

налаштована система резервного копіювання;

резервування систем енергоживлення: серверне і мережеве обладнання підключене до живлення через джерела безперебійного живлення;

виконано заходи щодо підтримання роботи ІКС Держенергонагляду;

виконано заходи щодо підключення ІКС Держенергонагляду до відповідних платформ;

виконано заходи щодо підключення робочих ПК до безпечних системи.

За наявних людських, фінансових та технічних ресурсів з метою запобігання кіберзагрозам та кібератакам вживаються всі можливі заходи, спрямовані на підвищення безпеки використання в службовій діяльності системи електронного документообігу.

Проведено моніторинг стану ІКС, у тому числі щодо виявлення кібератак та вірусів, здійснено упереджувальні заходи, спрямовані на забезпечення захисту інформації.

Налагоджено співпрацю з міжнародними партнерами щодо отримання послуг з метою створення відмовостійкої ІКС та легального користування прикладними програмами у службовій діяльності.

На постійній основі здійснюються заходи, направлені на забезпечення кіберзахисту систем відеоспостереження з метою нейтралізації загроз кібербезпеці.

Відповідно до Порядку оцінки стану захищеності державних інформаційних ресурсів в інформаційних, комунікаційних та інформаційно-комунікаційних системах, затвердженого наказом Держспецзв'язку від 02.12.2014 № 660, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28.01.2015 за №90/26535, посадовими особами Держспецзв'язку проведено оцінку стану захищеності державних інформаційних ресурсів в ІКС Держенергонагляду. За результатами перевірки вразливостей та невикористовуваних відкритих портів не виявлено.

Також здійснено заходи щодо обміну інформацією для своєчасного реагування на ситуації неможливості/небезпечності роботи працівників у зв'язку з окупацією, зокрема щодо відключення адресатів робочої електронної пошти з метою недопущення отримання службової інформації на окупованих територіях.

Крім того, організовано проходження працівниками структурних підрозділів апарату Держенергонагляду і його територіальних органів підвищення рівня та актуалізації безпекових знань і цифрової грамотності на порталі «Дія. Цифрова освіта», пройдено навчальний курс «Основи інформаційної безпеки» і за результатами здійснено відповідне тестування.

Заходи з питань охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту

Розроблено та затверджено План цивільного захисту Держенергонагляду на особливий період.

Оновлено План евакуації персоналу в разі виникнення надзвичайних ситуацій на об'єктах апарату Держенергонагляду та План реагування на надзвичайні ситуації Держенергонагляду.

Протягом року тривала робота комісії з питань надзвичайних ситуацій в Держенергонагляді та постійно проводилися навчання з питань охорони праці, пожежної безпеки та цивільного захисту.

Щомісячно проводилися Дні охорони праці, в рамках заходів розглядалися актуальні питання з цивільного захисту, охорони праці та пожежної безпеки.

У липні 2024 року фахівцями ДСНС України проведено комплексну перевірку Держенергонагляду щодо організації роботи з питань цивільного захисту, пожежної та техногенної безпеки. За результатами перевірки роботу Держенергонагляду оцінено, як «вимоги законодавства у сфері цивільного захисту в основному виконано». Також, надано методичну допомогу та пропозиції щодо подальшого удосконалення організації реалізації заходів у сфері цивільного захисту у Держенергонагляді.

Відповідно до плану комплектування Інституту державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту ДСНС України, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, керівники, працівники структурних підрозділів Держенергонагляду пройшли навчання з питань цивільного захисту (9 осіб).

Також проведено навчання у спеціалізованих навчальних закладах для працівників Держенергонагляду за програмами «Охорона праці», «Пожежна безпека, робота на висоті» (35 співробітників). Здійснено перевірку знань інспекторського складу Держенергонагляду в комісіях Держенергонагляду з питань охорони праці, пожежної безпеки та технічної експлуатації.

Організовано навчання співробітників Держенергонагляду щодо надання першої домедичної допомоги та добровільну здачу крові працівниками Держенергонагляду для потреб військових.

Розроблено та затверджено Алгоритм дій працівників апарату та територіальних органів Держенергонагляду у разі оголошення повітряної тривоги перед початком та протягом робочого дня.

Розроблено та узгоджено перелік найближчих укриттів для працівників апарату Держенергонагляду.

IV. Перспективні плани

З метою реалізації покладених на відомство завдань та забезпечення споживачів якісним, безперебійним і безпечним енергопостачанням Держенергонаглядом відповідно до статті 5 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» сформовано Річний план здійснення заходів державного нагляду (контролю) Державної інспекції енергетичного нагляду України на 2025 рік та затверджено наказом Держенергонагляду від 27.11.2024 № 194.

Також розроблено План роботи Державної інспекції енергетичного нагляду України на 2025 рік (містить 108 завдань), який затверджено Міністром енергетики України від 28.11.2024 року.

Основними завданнями Державної інспекції енергетичного нагляду України на 2025 рік є підвищення ефективності державного нагляду (контролю) у галузях електроенергетики, теплопостачання та на ринку природного газу, а також забезпечення ефективної її оцінки, у тому числі в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні, зокрема:

- організація здійснення заходів державного нагляду (контролю) за дотриманням ОСР вимог законодавства у галузі електроенергетики при застосуванні заходів з обмеження та/або припинення електропостачання електричної енергії споживачам, а також ефективності застосування граничних величин споживання електричної потужності;

- перегляд законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів у частині здійснення державного нагляду (контролю) та опрацювання чинних нормативно-правових актів, норми яких які потребують внесення змін стосовно підвищення ролі Держенергонагляду під час проведення заходів щодо складання і застосування графіків погодинного відключення електроенергії та графіків обмеження електроспоживання й аварійного відключення споживачів;

- подальша участь у розробленні та супроводженні прийняття нормативно-правових актів, пов'язаних із забезпеченням державного енергетичного нагляду (контролю) на ринку природного газу, зокрема у розробленні:

критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності на ринку природного газу та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) Державною інспекцією енергетичного нагляду;

уніфікованої форми акта, що складається за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства на ринку природного газу;

- планування та поетапне впровадження заходів щодо реорганізації Держенергонагляду в частині територіальних органів у 2025 році;

- подальша діджиталізація Держенергонагляду та автоматизація процесів, зокрема щодо продовження роботи із впровадження інформаційної системи управління людськими ресурсами (HRMIS).
-